

Velferdsstaten er i dag under press fra flere hold

Den sittende regjeringen sier klart og tydelig i sin regjeringserklæring at «Regjeringen mener i utgangspunktet at produksjon av velferdstjenester skiller seg lite fra andre tjenester.» Gjennom endring av regelverket for helseforetakene, gjennom nye regler for anbudsutsettelse i offentlig sektor, gjennom tiltak i statsbudsjettene, inviterer de multinasjonale selskaper inn i velferdsstaten. De legger alt til rette for «velferdsprofitørene».

Velferdsstaten blir også angrepet fra de såkalte internasjonale frihandelsforhandlingene, forhandlingene om handel med tjenester. Selv om regjeringen forsøker å tåkelegge hva som egentlig foregår i forhandlingene om TISA-avtalen, er vi langt fra overbevist om at helse- og velferdstjenester ikke vil bli omfattet av denne. Vi tror ikke på at en regjering som er så privatiseringsivrig plutselig vil innta et annet standpunkt i de forhandlingene som nå foregår i hemmelighet. Derfor engasjerer vi oss sammen med andre gode krefter i det arbeidet som nå foregår for å sette søkelys på TISA og TTIP, få de norske posisjonene opp på bordet slik at de kan bli gjenstand for offentlig debatt. Derfor er det viktig at LO-kongressen også tar diskusjonen om TISA-avtalen.

Gjennom EU-direktivet fra 2014 om offentlige anbud, har helse- og sosialtjenester blitt inkludert i de tjenester som styres av direktivet. Regjeringen er nesten ferdig med å tilpasse dette direktivet til norsk lov, og benytter selvsagt sjansen til å bruke direktivet for å åpne velferdstjenestene ytterligere for privatisering. De som nå særlig står utsatt til, er de ideelle aktørene i velferdsstaten; organisasjoner som Kirkens Bymisjon, Frelsesarmeen og andre. De skal nå tvinges til å konkurrere på samme vilkår som de kommersielle aktørene, og NHO har allerede signalisert at alle forsøk på å skjerme de ideelle vil møtes med å bringe saken inn for ESA.

At vi gjennom EØS-avtalen så klart bindes til et system som truer den måten vi historisk har organisert velferdstjenestene på, er god grunn til å ønske seg ut av hele avtalen.

Det er noe grunnleggende dypt udemokratisk med måten EU-direktivene og EØS-avtalen blir brukt på. Vi har en hundreårig historie med en velferdsstat hvor det offentlige står for ryggraden i tjenestene, mens frivillige, ideelle organisasjoner fungerer som et supplement. Samspillet har bidratt til god tjenesteutvikling. Fagfeltet har vært åpent. Profitt og forretningshemmeligheter har ikke fått styre.

Velferdskronene skal gå til velferd. Vi vil ha profittfri velferd.

EU-direktivene og EØS-avtalen sier at vi ikke lenger kan gjøre det på denne måten. For det har avgjørelser i EU-domstolen bestemt. Politikk blir omgjort til juss, og EØS-avtalen brukes som et redskap for å gjennomføre arbeiderfiendtlig politikk.

Innsendt av Jocke Fjeldstad